

Done

Інформаційний дайджест партнера

01

Фінансові/податкові новини:

- 01 НБУ визначив перелік важливих об'єктів платіжної інфраструктури за результатами 2025 року
- 02 Нові обов'язкові реквізити платіжних інструкцій
- 03 Держфінмоніторинг уточнив правила подання повідомлень про фінансові операції
- 04 Податкова змінює підходи до РРО — зростають ризики для бізнесу
- 05 Мінфін продовжив перехідний період для місць доставки товарів для митного оформлення

02

Інформативно-аналітичні матеріали:

- 01 Ненадання документів на запит ДПС і допомога Ради бізнес-омбудсмена при оскарженні результатів податкової перевірки: практичний кейс
- 02 Великі платники податків під прицілом: SAF-T UA можна протестувати ще до початку перевірки
- 03 Цифровізація митного оформлення: ще один крок
- 04 ДМСУ уточнила порядок електронних декларацій та авторизацій
- 05 ДПС: нова структура «Таблиці даних» для розблокування ПН
- 06 Строки зберігання документів під час податкових перевірок: ДПС роз'яснила основні правила
- 07 ДПС розширює цифрові сервіси
- 08 Оновлення Е-кабінету ДПС: J/F-форми та алгоритми

03

Новели законодавства:

01 КМУ затвердив зміни до класифікації та гармонізації кодів

04

Новини для бізнесу:

01 Експедитори попереджають про збої в ланцюжках поставок після ударів Ірану.

02 Паливний шок загрожує європейському ринку автоперевезень.

03 Ормузька протока стала найдорожчим водним шляхом у світі.

04 Тарифи «Укрзалізниці» на вантажоперевезення пропонують залишити без змін.

05 У лютому до Держбюджету спрямовано 63,9 млрд грн митних платежів

06 Стимулююча валютна лібералізація. Що змінюється для бізнесу та чому це безпечно для валютного ринку України?

07 Українська митниця вперше автоматично оформила імпорتنі декларації

08 Захист національного виробника та справедлива конкуренція: результати засідання Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі

09 Новий пункт пропуску на кордоні з Румунією має запрацювати з літа — Мінрозвитку

10 Кабмін виключив трансформатори з переліку пільгового імпорту

11 Митна сфера — серед лідерів євроінтеграції: прогрес виконання Угоди про асоціацію зріс до 96%

01

Фінансові/податкові новини

01 НБУ визначив перелік важливих об'єктів платіжної інфраструктури за результатами 2025 року

Національний банк за результатами моніторингу діяльності у 2025 році [визначив](#) перелік важливих об'єктів платіжної інфраструктури в Україні в межах реалізації функції оверсайта (нагляд, моніторинг та оцінка Національним банком України діяльності платіжних систем та інфраструктур фінансового ринку).

Системно важлива платіжна система

Як і в попередні роки, єдиною системно важливою платіжною системою залишається [Система електронних платежів \(СЕП\) Нацбанку](#).

Важливі технологічні оператори

До переліку важливих платіжних систем віднесено п'ять систем:

- «Visa», Visa International Service Association, США
- «MasterCard», MasterCard International Incorporated, США
- «PrivatMoney», АТ КБ «ПриватБанк», Україна
- «NovaPay», ТОВ «НоваПей», Україна
- «Фінансовий світ», ТОВ «Українська платіжна система», Україна

Важливі технологічні оператори

Перелік важливих технологічних операторів платіжних послуг залишився незмінним порівняно з минулим роком. До нього включено:

- ТОВ «ЕЙСІ ДІСІ ПРОЦЕСІНГ»
- ПрАТ «Український процесінговий центр»
- ТОВ «ТАС ЛІНК»

Вимоги до важливих об'єктів

Розподіл об'єктів платіжної інфраструктури за категоріями важливості регулятор здійснює відповідно до міжнародної практики з метою посилення контролю за їх надійністю. Для важливих об'єктів оверсайта встановлюються підвищені вимоги щодо безперервності діяльності, управління, організації роботи та системи управління ризиками.

Довідково

Національний банк проводить розподіл об'єктів платіжної інфраструктури щорічно за підсумками їх діяльності у попередньому році. Критерії визначення важливості встановлено [постановою Правління НБУ від 24.08.2022 № 187](#) з урахуванням змін, унесених [постановою від 11.02.2025 № 16](#). До них належать обсяги операцій та види послуг, що надаються відповідними суб'єктами.

02 Нові обов'язкові реквізити платіжних інструкцій

Постанова Правління НБУ №20 від 26.02.2026, що набирає чинності 03.03.2026, встановлює чіткий перелік обов'язкових реквізитів для платіжної інструкції під час переказів без відкриття рахунку, і цей перелік має бути використаний у всіх таких операціях.

- Вперше законодавчо закріплено право надавача платіжної послуги самостійно заповнювати частину реквізитів на основі наявної інформації платника. Це дозволяє регулярним користувачам не вводити свої дані щоразу.
- Постачальника зобов'язано виконувати кожну інструкцію окремою платіжною операцією, а не «згрупованими» пакетами, що змінить підходи до обробки, суттєво впливаючи на форматування полів у платіжних повідомленнях та їхню інтеграцію у back-office системи (комплекс програмного забезпечення та підрозділів, що забезпечують внутрішню операційну діяльність компанії, облік, аналітику та підтримку, непомітну для кінцевого клієнта).
- Передбачено обов'язкове ознайомлення платника з заповненими реквізитами і підтвердження прийняття інструкції до виконання.
- Для певних сплат (наприклад, ЖКГ) окремі персональні дані можуть не заповнюватись платником.

Ці зміни приведуть до того, що банки, PSP і фінтех-провайдери будуть вимагати більш детально структуровані поля у своїх платіжних формах — що вже впливає на внутрішнє форматування, UETR/ISO20022-мапи і процедури звірки (reconciliation) в системах.

[Джерело](#)

03 Держфінмоніторинг уточнив правила подання повідомлень про фінансові операції

Державна служба фінансового моніторингу України надала роз'яснення щодо подання повідомлень про фінансові операції та застосування окремих значень довідника типів фінансових операцій K_DFM19.

Рекомендації підготовлено у зв'язку із запитом суб'єктів первинного фінансового моніторингу щодо практичного застосування відповідних кодів під час формування повідомлень.

Операції, пов'язані з виконанням рішень Держфінмоніторингу

У практичній діяльності суб'єктів фінмоніторингу виникають ситуації, коли необхідно повідомляти про операції, пов'язані з виконанням рішень, доручень або запитів Держфінмоніторингу. Йдеться, зокрема, про відстеження (моніторинг), зупинення чи поновлення фінансових операцій, виконання міжнародних запитів або замороження активів. Такі повідомлення можуть стосуватися як здійснених операцій, так і спроб їх проведення.

Особливості кодування фінансових операцій

Під час формування файлу A-FM у полі «Тип фінансової операції» слід зазначати один із кодів довідника K_DFM19 — від 03 до 12.

У Держфінмоніторингу наголошують, що такі операції вже вважаються підозрілими, тому додаткове повідомлення з ознакою 02 подавати не потрібно. Водночас вони можуть мати ознаки порогових операцій, що потребує додаткового кодування значенням 01.

Окремі повідомлення для різних типів операцій

Регулятор рекомендує подавати окреме повідомлення для кожного типу фінансової операції. При цьому у полі «Відомості про пов'язану фінансову операцію» необхідно зазначати номер тієї ж операції, поданої з іншим кодом довідника K_DFM19.

Такий підхід застосовуватиметься тимчасово — до внесення змін до Порядку інформаційної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу з Держфінмоніторингом, які дозволяють зазначати одразу два типи фінансових операцій у відповідному полі.

Нові роз'яснення мають допомогти суб'єктам фінмоніторингу коректно формувати повідомлення та уникати технічних помилок під час їх подання.

[Джерело](#)

04 Податкова змінює підходи до РРО — зростають ризики для бізнесу

Податкова служба посилює підхід до контролю застосування РРО, особливо в частині:

- онлайн-продажів та маркетплейсів
- післяплати (наложка)
- безготівкових платежів

Ключова тенденція — податкова розширює трактування «розрахункової операції», що автоматично тягне обов'язок застосовувати РРО навіть у тих випадках, де бізнес раніше його не використовував.

Що важливо для імпортерів / торгових компаній:

- Післяплата = ризик РРО. Якщо товар продається через доставку (Нова пошта, інші служби), податкова часто вважає це розрахунковою операцією → потрібен РРО.
- Маркетплейси та інтернет-продажі. Навіть якщо платіж іде через третю сторону — податкова може вважати, що саме продавець повинен застосовувати РРО.
- Безготівкові платежі — вже не «безпечні». Податкова аналізує, чи є платіж «розрахунковим» по суті, а не по формі (IBAN ≠ автоматично без РРО).
- Дані з РРО = доказ проти бізнесу. Верховний Суд підтвердив, що податкова може використовувати дані з систем РРО як доказ при перевірках.

- Судова практика не завжди на боці бізнесу. Є кейси, де суди підтримують податкову і залишають великі штрафи (мільйони грн) за порушення РРО.

Таким чином:

- податкова зараз агресивно розширює застосування РРО
- багато операцій, які раніше вважались «без РРО», тепер — ризикові
- особливо під ударом:
 - імпортери з онлайн-продажами
 - продаж через доставку
 - робота через посередників / маркетплейси

Звідси: будь-який продаж товару фізособі = майже завжди потенційно РРО.

[Джерело](#)

05 Мінфін продовжив перехідний період для місць доставки товарів для митного оформлення

Міністерство фінансів продовжило перехідний період для функціонування місць доставки товарів, які працювали за старими правилами. Відповідні зміни внесено наказом Мінфіну від 19.03.2026 р. № 157: замість раніше визначеної дати 19 квітня 2026 року новим граничним строком стало 28 вересня 2026 року. Таким чином, бізнес отримав додатковий час для приведення об'єктів у відповідність до нових технічних і процедурних вимог, запроваджених у межах адаптації митного законодавства до підходів ЄС.

Йдеться про місця доставки товарів, погоджені митницею території портів, аеропортів, залізничних станцій або ділянки біля складів тимчасового зберігання чи митних складів, де товари і транспортні засоби пред'являються для митного оформлення.

Продовження строку не скасовує самої реформи, а лише відтерміновує її повне практичне застосування. Після 28 вересня 2026 року місця доставки, які не відповідатимуть новим вимогам, підлягатимуть закриттю в установленому порядку.

02

Інформативно-аналітичні матеріали

01 Ненадання документів на запит ДПС і допомога Ради бізнес-омбудсмена при оскарженні результатів податкової перевірки: практичний кейс

Підприємство у сфері гуртової торгівлі харчовими продуктами зіткнулося з претензіями ДПС, за результатами позапланової невіізної перевірки йому зменшили від'ємне значення ПДВ майже на 18 млн грн. Згодом, після камеральної перевірки, податківці ухвалили ще одне рішення, посилаючись на нібито арифметичну (методологічну) помилку та фактично підтвердивши ті самі донарахування.

Податкова обґрунтувала свої висновки тим, що платник нібито не надав документи на запити контролюючого органу. Однак суб'єкт господарювання наполягав, що він не відмовлявся від співпраці — проблема в тому, що платник податків не отримав запитів податкового органу у спосіб, який дозволив би вчасно відреагувати.

Особливості кейсу

- Компанія обрала електронний формат листування через Електронний кабінет, однак ДПС надсилала частину документів поштою, частину — електронно, не надавши належних підтверджень їхнього вручення. Крім того, одне з рішень, на яке посилалася ДПС, вже перебувало в процедурі оскарження.

- Рада бізнес-омбудсмена втрутилася у справу та звернулася до центрального апарату ДПС. У своєму зверненні Рада наголосила: перш ніж констатувати «ненадання документів», контролюючий орган має довести належне повідомлення платника відповідно до обраного ним формату комунікації. Також було підкреслено неприпустимість формування нових нарахувань на підставі рішення, яке ще оскаржується. Для захисту інтересів компанії Рада направила офіційний лист і долучилася до адміністративного розгляду.

Висновки за результатами розгляду скарги

ДПС скасувала рішення про зменшення від'ємного значення ПДВ, а скаргу підприємства було повністю задоволено.

02 Великі платники податків під прицілом: SAF-T UA можна протестувати ще до початку перевірки

SAF-T (Standard Audit File for Tax) — це міжнародний стандарт обміну електронними даними бухгалтерського обліку між підприємством та податковим органом чи аудитором. В цьому форматі вже працюють ряд європейських країн.

SAF-T UA — це українська версія аудиторського електронного файлу стандартизованої структури даних бухгалтерського обліку, інша назва електронний аудит (е-аудит). Використання цієї технології створює прозорі стосунки між бізнесом та державою, зменшує фізичні перевірки бізнесу та мінімізує несплату податків.

Раніше ДПС України повідомляла, що з 01 січня 2026 року офіційно запроваджено систему е-аудит — сучасний цифровий інструмент податкового контролю. Файл SAF-T UA повинні подавати великі платники податків виключно у разі отримання запиту податкової під час документальної перевірки та відповідно до вимог законодавства.

Отже, великі платники податків уже зараз можуть протестувати файл SAF-T UA до отримання офіційного запиту податкового органу під час документальної перевірки.

Через Електронний кабінет можна направити сформований файл до ДПС для перевірки його технічної коректності. Файл опрацюють інформаційно-комунікаційними системами ДПС, після чого платник отримає повідомлення про його неприйняття через відсутність запиту контролюючого органу та інформацію про виявлені технічні помилки чи недоліки.

Фактично йдеться про можливість перевірити структуру та логіку формування SAF-T UA ще до початку документальної перевірки — і виправити помилки до офіційного подання на запит контролюючого органу.

Контроль посилюється: що варто зробити заздалегідь?

Щоб бути готовими до обов'язкового подання файлу під час перевірки, великим платникам рекомендується:

- перевірити готовність облікових та інформаційних систем до формування SAF-T UA
- забезпечити відповідність структури файлу вимогам Порядку № 1393 та Детального технічного опису елементів SAF-T UA
- актуалізувати внутрішні процедури реагування на запити контролюючих органів під час документальних перевірок
- регулярно тестувати файл для виявлення та усунення технічних помилок чи недоліків

Переваги тестування

Попереднє тестування підвищує якість даних, зменшує ризик додаткових запитів з боку ДПС та сприяє ефективному використанню файлу під час перевірок.

Практичні наслідки

Відповідно до п. 85.2 ст. 85 ПК України великі платники податків зобов'язані під час будь-якої документальної перевірки — планової чи позапланової, виїзної або невиїзної — на запит контролюючого органу надати файл SAF-T UA не пізніше 2 робочих днів з дня отримання такого запиту.

З огляду на короткий строк реагування, технічна неготовність або помилки у файлі можуть створити додаткові ризики під час перевірки. Тому попереднє тестування фактично стає елементом податкової безпеки та підготовки до посиленого цифрового контролю.

03 Цифровізація митного оформлення: ще один крок

З 25 грудня 2025 року Державною митною службою України впроваджено модуль «Запити та рішення» у складі нової автоматизованої системи митного оформлення АСМО «Центр». У процесі митного оформлення періодично виникає потреба у залученні спеціалізованих підрозділів митниці для прийняття рішень щодо визначення митної вартості товарів, країни походження та класифікації за УКТ ЗЕД.

Відтепер такі запити та рішення формуються та адмініструються в новій автоматизованій системі, без зайвих ручних та паперових процедур.

Прийняті рішення (на цьому етапі — лише щодо митної вартості) надсилаються декларанту у складі зворотного повідомлення на подану митну декларацію та у будь-який час доступні в Особистому кабінеті на порталі «Єдине вікно для міжнародної торгівлі».

До моменту винесення рішення оформлення митної декларації блокується — як в АСМО «Інспектор», так і в АСМО «Центр», що забезпечує єдину логіку процесу та виключає паралельні бюрократичні дії.

Також оптимізовано екранні форми запитів: вони стали компактнішими, водночас більш інформативними.

Інформативно-аналітичні матеріали

Запровадження модуля «Запити та рішення» скорочує час митного оформлення, оскільки усуває зайві бюрократичні переміщення та дублювання дій, а також робить процес більш прозорим як для учасників ЗЕД, так і для посадових осіб митниці.

Модуль є однією з ключових передумов повного переходу митного оформлення на АСМО «Центр», який планується здійснити найближчим часом.

04 ДМСУ уточнила порядок електронних декларацій та авторизацій

Офіційний портал Державної митної служби України фіксує зміни в порядках е-декларування, авторизації брокерів та підходах до оцінки ризиків і післямитного контролю: процедура подання документів стає чіткішою, вимоги до пакетів даних — суворішими, і недоліки в електронних повідомленнях частіше ведуть до автоматичних відмов або до ручної перевірки.

- На сайті митниці та у розділі Нормативна база розміщено форми заяв та Анкету самооцінки для отримання авторизації на провадження митної брокерської діяльності, а також відповіді на типові питання щодо їх заповнення; потрібно вказувати код митного органу UA120000 в заяві, подавати витяг про відсутність судимості та чітко описувати внутрішню структуру й процедурні механізми компанії.
- Практичні роз'яснення до заяв все ще публікуються у вигляді оперативних постів/новин на офіційному вебпорталі/соцмережах Держмитслужби — з фокусом на заповнення полів декларацій, відомості про агентів з митного оформлення та правильний пакет документів для авторизації.
- Ці зміни логічно поєднуються з більш широкою цифровою трансформацією системи декларування (електронні повідомлення, Єдине вікно) і тіснішим ризик-профілюванням на етапі подання е-декларацій.

Коротко про суть:

- чітко визначені форми заяв і анкети для брокерів, доступні на сайті митниці
- зростає увага до правильності електронних даних та повноти документів при е-декларації
- відсутність помилок і повний пакет (включно з витягами та структурними описами) реально впливають на рішення про надання авторизації

Як наслідок, для зниження ризику відмов і затримок при митному оформленні варто переглянути процедури підготовки е-декларацій, перевірити форми заяв на авторизацію брокерської діяльності за останніми публікаціями та структурувати документи для потенційних післямитних перевірок.

05 ДПС: нова структура «Таблиці даних» для розблокування ПН

Головне управління ДПС у Харківській області 05.03.2026 року опублікувала роз'яснення як заповнюється таблиця даних платника ПДВ, що подається у разі зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в ЄРПН.

Що ж варто знати та зробити вже зараз:

- у таблиці даних платника ПДВ ДПС вимагає вказувати види діяльності за КВЕД (ДК 009:2010), товарні коди за УКТ ЗЕД та коди послуг за ДКПП, які реально пов'язані з вашою діяльністю
- не можна в одному рядку поєднувати придбання та поставку — це прямо заборонено.
- коди послуг за ДКПП повинні бути у форматі від 5 до 14 символів

Практичний чек-лист для розблокування:

- підготуйте перелік КВЕД + УКТ ЗЕД + ДКПП в електронному вигляді, який точно відповідає тому, що є у ваших ПН/РК
- додайте пояснювальні документи (контракти, митні декларації, ТТН/СМР, банківські платежі), щоб довести реалізацію господарських операцій
- надсилайте через Е-кабінет або безпосередньо до територіального підрозділу ДПС — так розгляд проходить швидше і кількість додаткових запитів зменшується

Навіть якщо таблиця подана раніше, перевірте, що коди в ній точно збігаються за рівнем символів з тими, що ви вказуєте в накладних — розбіжність у рівнях (наприклад, 4 проти 12 цифр) може знову призвести до блокування.

[Джерело](#)

06 Строки зберігання документів під час податкових перевірок: ДПС роз'яснила основні правила

ДПС [роз'яснила](#) (в індивідуальній податковій консультації від 03.03.2026 року N 1212/ІПК/99-00-07-05-02 ІПК) платникам податків питання збереження первинних документів, строку їх зберігання після завершення перевірки та їх знищення.

Документи мають зберігатися протягом строку податкового контролю. Платники податків зобов'язані забезпечити збереження первинних документів, бухгалтерських регістрів і фінансової звітності протягом строків, які дозволяють контролюючим органам здійснювати перевірки.

Мінімальні строки зберігання становлять:

- 1095 днів (3 роки) — для більшості документів, що підтверджують податкові показники
- 1825 днів (5 років) — для первинних документів, бухгалтерських регістрів і фінансової звітності
- 2555 днів (7 років) — для документів, пов'язаних із трансфертним ціноутворенням

Відлік строку зберігання починається з дня подання податкової звітності, для складання якої використовувалися ці документи, або з граничного строку її подання.

Документи не можна знищувати, якщо триває або може бути проведена податкова перевірка.

Строки їх зберігання фактично продовжуються, якщо:

- проводиться податкова перевірка
- результати перевірки оскаржуються платником
- триває адміністративне чи судове оскарження податкових повідомлень-рішень

У таких випадках документи необхідно зберігати до завершення перевірки та всіх процедур оскарження, навіть якщо базовий строк зберігання вже минув (п. 44.4 ст. 44 [ПК України](#)).

07 ДПС розширює цифрові сервіси

Тепер у чат-боті InfoTAX та в Е-кабінеті можна не просто переглядати накладні, а бачити конкретно ті коефіцієнти та показники, які призводять до зупинки реєстрації ПН/РК — тобто фактори ризику блокування стали прозорими.

У меню «Накладні» чат-бота InfoTAX (Viber/Telegram) та Е-кабінету тепер відображаються:

- дані про отримані/видані ПН/РК
- критерії ризиковості (індекси та параметри)
- показники «позитивної податкової історії», які впливають на автоматичну реєстрацію/блокування

Це фактично відкриває для платника можливість бачити, які саме розрахунки/порогові значення формують оцінку ризику за його накладними.

Крім цього, ДПС продовжує та розширює практику формування Переліку платників з високою податковою довірою — списку сумлінних платників з певними привілеями (наприклад, зменшення перевірок) та з можливістю онлайн-аналізу відповідності критеріям довіри через окремий субсайт/сервіси за її показниками.

Інформативно-аналітичні матеріали

Це означає, що сьогодні ви можете:

- моніторити ризик-показники прямо у своєму Е-кабінеті або InfoTAX, щоб коригувати поведінку щодо накладних;
- отримувати інформацію про включення/виключення з Переліку податкової довіри, аналізуючи критерії, за якими це відбувається

[Джерело](#)

08 Оновлення Е-кабінету ДПС: J/F-форми та алгоритми

З середини березня 2026 у територіальних підрозділах ДПС були опубліковані онлайн-інструкції по роботі з Е-кабінетом — включно з алгоритмами подачі заяв і запитів у розділах типу J(F)13 та конкретними J/F-формами, такими як J/F 1307001, що використовується для переходу на єдиний рахунок.

- Форма J/F 1307001 — це «Повідомлення про використання єдиного рахунку», яку потрібно подавати через Е-кабінет, щоб перейти на сплату податків і зборів через один рахунок ДПС.
- Єдиний рахунок дозволяє сплачувати всі зобов'язання одним платіжним документом та значно скорочує час і витрати на формування платіжок.
- Для переходу на нього звичайно достатньо трьох кроків: подати повідомлення в Е-кабінеті, отримати квитанцію про включення до реєстру, і використовувати реквізити єдиного рахунку в платіжних документах.

[Джерело](#)

03

Новели законодавства

01 КМУ затвердив зміни до класифікації та гармонізації кодів

Кабінет Міністрів України 04.03.2026 року ухвалив Постанову КМУ № 293, яка вносить зміни до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2011 р. № 967 (Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для збереження та функціонування національної еталонної бази) і від 28 вересня 2011 р. № 1009 (Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для гармонізації національних стандартів з міжнародними та європейськими). Це, по суті, частина процесу гармонізації національних технічних стандартів із міжнародними/європейськими — тобто країна продовжує наближувати нормативи до тих, що застосовуються в ЄС.

Що це означає на практиці:

- стандарти, протоколи та технічні вимоги будуть уточнюватися або змінюватися, щоб відповідати міжнародній практиці — це зачіпає й галузі, які впливають на митний тарифний кодекс та класифікацію товарів
- очікується більш сувора документація при обґрунтуванні товарних кодів, особливо коли йдеться про посилання на міжнародні чи європейські стандарти як на підставу для вибору коду
- в умовах такого «перехідного періоду» практично на митницях можливі посилені desk-перевірки (камеральні перевірки, англ. desk audit/check) документів щодо характеристик товару

Новели законодавства

Нагадуємо, що загальна тенденція гармонізації стандартів — це і частина зобов'язань України перед ЄС в межах Угоди про Асоціацію: очікується, що національне законодавство поступово узгоджується з технічними вимогами ЄС, включно з відмовою від суперечливих СОСТ/GOST-стандартів та переходом на європейські/ISO-норми.

Як наслідок, вам уже зараз варто готувати докладні «досьє» на товари з фотографіями, технічними характеристиками й посиланням на відповідні міжнародні стандарти для обґрунтування коду — це допоможе знизити ризики застережень та запитів від митниці протягом 2026 р.

04

Новини для бізнесу

01 Експедитори попереджають про збої в ланцюжках поставок через конфлікт з Іраном

Логістичні компанії готують клієнтів до можливих затримок та зростання витрат після серії ракетних ударів між США/Ізраїлем та Іраном. Напружена ситуація на Близькому Сході змушує переглядати маршрути, що безпосередньо впливає на стабільність глобальних поставок та вартість фрахту.

02 Паливний шок загрожує європейському ринку автоперевезень

Річке зростання цін на пальне завдало потужного удару по польських перевізниках, які є ключовими гравцями в ЄС. Експерти попереджають: фінансовий тиск на транспортні компанії може спровокувати хвилю банкрутств і призвести до дефіциту вантажних потужностей по всій Європі.

03 Ормузька протока стала найдорожчим водним шляхом світу

Через військову напруженість страхові премії для суден, що проходять через Ормузьку протоку, зросли на 300%. Це зробило маршрут найдорожчим у світі, що суттєво підвищує кінцеву вартість енергоносіїв та товарів, які транспортуються цим стратегічно важливим регіоном.

04 Тарифи «Укрзалізниці» на вантажоперевезення пропонують залишити без змін

Економічний комітет Верховної Ради рекомендував уряду утриматися від підвищення тарифів на залізничні вантажні перевезення у 2026 році. Таке рішення спрямоване на підтримку вітчизняних експортерів та стабілізацію економіки в умовах воєнного стану, щоб не створювати додаткового тиску на бізнес.

05 У лютому до Держбюджету спрямовано 63,9 млрд грн митних платежів

За результатами роботи у лютому 2026 року Державна митна служба України перерахувала до бюджету 63,9 млрд грн митних платежів, що на 16,2 млрд грн перевищує результат лютого 2025 року та на 7,7 млрд грн більше за показник минулого місяця.

Співставлення основних економічних показників вказують на позитивну динаміку оподаткованого імпорту в зовнішньоекономічних операціях у порівнянні до лютого минулого року:

- обсяги імпорту по вазі збільшились на 10,2%
- обсяги імпорту по вартості у доларовому еквіваленті збільшились на 17,8%
- податкове навантаження на \$/кг товарів зросло на 17,4%

При цьому основними бюджетоформуючими товарами, що забезпечили найбільші надходження до бюджету в цьому місяці, стали:

- нафтопродукти — 17,3 млрд грн
- автомобілі легкові — 4,7 млрд грн
- електроенергія — 2,3 млрд грн
- газ природний, гази нафтові — 1,7 млрд грн
- інсектициди, гербіциди — 1,2 млн грн

- апарати електричні телефонні — 1 млрд грн
- добрива з 2-3 поживними елементами — 789 млн грн
- добрива мінеральні — 789 млн грн
- машини автоматичного оброблення інформації — 666 млн грн
- електрогенераторні установки — 662 млн грн

Водночас, у лютому 2026 при митному оформленні імпорту товарів було надано пільг зі сплати митних платежів на 38,4 млрд грн, що становить 60% від суми надходжень до бюджету.

У розрізі преференцій найбільшу частку становлять:

- пільги, надані при імпорті товарів оборонного призначення — 43,5% (16,7 млрд грн)
- пільги на підакцизні товари (тютюн) для виробництва в Україні тютюнових виробів — 21,5% (8,2 млрд грн)
- пільги на товари для відновлення та ремонту енергетичної інфраструктури — 9,3% (3,6 млрд грн)
- звільнення зі сплати ввізного мита у рамках виконання угод «про вільну торгівлю» — 8,4% (3,2 млрд грн)
- інші пільги відповідно до законодавства — 17,4% (6,7 млрд грн)

Порівняно з лютим 2025 року, обсяг наданих преференцій зріс на 17,4 млрд грн або на 83,2%, (тоді цей показник становив 21 млрд грн).

06 Стимулююча валютна лібералізація. Що змінюється для бізнесу та чому це безпечно для валютного ринку України?

НБУ минулого тижня ухвалив пакет пом'якшення валютних обмежень. Зміни дуже важливі та довгоочікувані для бізнесу, розвитку його експортного потенціалу. На окрему увагу заслуговує новий підхід до регулювання валютних обмежень — стимулююча валютна лібералізація.

Що змінюється?

НБУ надав змогу бізнесу проводити окремі операції понад встановлені ліміти та обмеження. За однієї дуже вагомій умови — у межах інвестиційного ліміту. Цей ліміт дорівнює обсягу іноземних інвестицій в іноземній валюті, які підприємства залучать у свій статутний капітал з-за кордону з 12.05.2025. По суті, бізнес отримав можливість здійснювати такі критично важливі для його розвитку операції, як оплата за імпорт товарів, які надійшли до 23.02.2021, розрахунки за зовнішніми кредитами, одержаними до 20.06.2023 року. Але лише в межах коштів, які цей бізнес «привів» в українську економіку.

Чому це важливо?

Тому що заборгованість підприємств за «старими» зовнішніми кредитами колосальна. На 01 квітня вона становила майже 14 млрд дол. основної суми та понад 7 млрд дол. — відсотків. Приріст з початку повномасштабного вторгнення — по 2 млрд дол. відповідно. Тобто це «живі» кредити.

Яка відповідь НБУ?

Ми спілкувалися з банками, бізнесом та ретельно попрацювали над форматом лібералізаційного пакета з міжнародними партнерами. Рішенням стала концепція стимулюючої валютної лібералізації, коли в пом'якшувальні заходи закладаються стимули для залучення інвестицій.

Чи призведе це до тиску на валютний ринок? Ні.

Ще раз, операції здійснюватимуться в межах валюти, залученої з-за кордону. Будь-які значні ситуативні коливання на ринку НБУ й надалі згладжуватиме.

Чи вичерпає це міжнародні резерви? Теж ні.

Адже операції здійснюватимуться в межах обсягів іноземної валюти, яку бізнес інвестує з-за кордону.

Фактично стимулююча лібералізація — це наша відповідь на поточні виклики і реалізація на практиці принципу win-win.

07 Українська митниця вперше автоматично оформила імпортні декларації

В Україні вперше запрацював автоматичний випуск товарів у режимах імпорту та тимчасового ввезення. Відповідні митні декларації оформлено повністю без участі митника.

Раніше технологія автовипуску застосовувалася тільки для експорту. Відтепер система поширюється і на ввезення товарів. На даному етапі — лише для бізнесу з найвищим рівнем довіри митних органів — для АЕО.

Як це працює?

Автоматичний випуск застосовується за результатами перевірки митної декларації автоматизованою системою аналізу ризиків. Слід зауважити, що, в порівнянні з експортом, на початковому етапі впровадження з метою належного відпрацювання механізмів для імпорту застосовуються більш жорсткі критерії — як щодо товарів, так і щодо операцій та імпортерів. Зокрема, на цьому етапі автоматичний випуск можливий лише для того бізнесу, який має найвищий рівень довіри з боку митних органів — авторизованих економічних операторів.

Такий напрямок руху відповідає практиці Європейського Союзу, де автоматизація митних процедур є стандартом для сумлінного бізнесу. Запровадження автовипуску в режимі імпорту — черговий крок України до узгодження митних процедур із європейськими.

Від експорту до імпорту

Нагадаємо, автоматичне оформлення експортних декларацій вже демонструє сталу динаміку. У лютому поточного року понад 6,5% від загальної кількості експортних декларацій оформлено повністю автоматично.

Тепер автоматичний випуск застосовується не лише для імпорту, а й для окремих випадків тимчасового ввезення та поміщення товарів на митний склад. Подальший розвиток цифрових інструментів дозволить розширювати перелік товарів і митних режимів, доступних для автовипуску.

Автоматизація митних процедур — це передбачуваність для бізнесу, мінімізація людського фактору та прозорість кордонів.

08 Захист національного виробника та справедлива конкуренція: результати засідання Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі

10 березня 2026 року відбулося чергове засідання Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі (МКМТ). Головним завданням зустрічі стало обговорення та ухвалення рішень для захисту внутрішнього ринку від недобросовісного імпорту.

За результатами роботи Комісії було прийнято низку важливих рішень:

- розпочато нові антидемпінгові розслідування щодо імпорту в Україну сталевих прутків та кутиків походженням з Турецької Республіки, а також зварювального обладнання походженням з Китаю
- продовжено дію захисних заходів стосовно газобетонних блоків походженням з Білорусі та виробів із чорних металів без електричної ізоляції походженням з Китаю
- продовжено строк проведення антидемпінгового розслідування щодо імпорту кабельно-провідникової продукції з низки країн

09 Новий пункт пропуску на кордоні з Румунією має запрацювати з літа — Мінрозвитку

Новий КПП Біла Церква — Сігету Мармаціей прийматиме до 700 авто на добу. Також планується розширення пропускної здатності пункту Порубне — Сірет. Новий пункт пропуску «Біла Церква — Сігету Мармаціей» має запрацювати вже влітку 2026 року для легкового транспорту.

Про це повідомляє Міністерство розвитку громад та територій України, передає УНН.

10 Кабмін виключив трансформатори з переліку пільгового імпорту

Кабінет міністрів 12 березня 2026 ухвалив постанову (Про внесення зміни до переліку товарів, які звільняються від оподаткування ввізним митом та операції із ввезення яких на митну територію України звільняються від оподаткування податком на додану вартість, якщо такі товари ввозяться на митну територію України в рамках угод, фінансування за якими проводиться за рахунок Секретаріату Енергетичного Співтовариства), якою вніс зміни до переліку товарів, що звільняються від оподаткування ввізним митом та ПДВ при ввезенні на митну територію України, зокрема трансформаторів.

Йдеться про угоди, фінансування яких здійснюється за рахунок Секретаріату Енергетичного Співтовариства. 16 березня, ця постанова набула чинності.

Імпорт трансформаторів тепер оподатковується ПДВ та митом. Згідно з документом, з переліку товарів, що звільняються від оподаткування ввізним митом та ПДВ при ввезенні на митну територію України в рамках угод, фінансування яких здійснюється за рахунок Секретаріату Енергетичного Співтовариства, виключено позицію 8504. Вона передбачає електричні трансформатори, статичні перетворювачі електричні (наприклад, випрямлячі), котушки індуктивності та дроселі.

Раніше ці товари можна було ввозити без сплати ввізного мита та ПДВ.

Даний перелік був затверджений постановою Кабміну від 18 жовтня 2024 року №1193.

Постанова набирає чинності з дня її опублікування. В офіційному парламентському видання «Голос України» її було опубліковано у понеділок, 16 березня.

11 Митна сфера — серед лідерів євроінтеграції: прогрес виконання Угоди про асоціацію зріс до 96%

Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції опублікував Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом за 2025 рік, який відображає прогрес України у впровадженні реформ та наближенні національного законодавства до стандартів ЄС.

За підсумками 2025 року прогрес у митній сфері зріс на 5%, що дозволило досягти 96% виконання зобов'язань. Це один із найвищих показників серед 24 сфер, які охоплює Угода про асоціацію.

Серед ключових досягнень, які були відзначені у звіті:

Наближення митного законодавства до права ЄС

Протягом 2025 року Україна здійснила фундаментальну гармонізацію національного митного законодавства до стандартів ЄС, запровадивши європейські підходи до митних режимів і системи авторизацій, а також гнучкі механізми притягнення до відповідальності та сучасні європейські практики у сфері протидії митним правопорушенням.

Також відзначено законодавче врегулювання Україною питання проходження служби в митних органах, запровадження нових практик перевірки доброчесності, оцінювання професійної компетентності та атестації посадових осіб митних органів.

Підготовка нового Митного кодексу України

Документ підготовлено з урахуванням ключових актів права ЄС у митній сфері, зокрема положень Митного кодексу Союзу та пов'язаних із ним регламентів. Проект спрямований на забезпечення повної відповідності митного законодавства України *acquis* ЄС у межах переговорного розділу 29 «Митний союз».

Наразі документ вже повернувся з оцінки Єврокомісією, тривають консультації з представниками бізнесу та експертного середовища.

Розвиток програми АЕО

Протягом 2025 року Держмитслужба надала 35 авторизацій вітчизняним компаніям. Станом на кінець 2025 року кількість авторизованих економічних операторів сягнула 110.

Крім того, митниця надала 1351 авторизацію на застосування митних спрощень, зокрема 537 авторизацій у межах Конвенції про процедуру спільного транзиту.

Функціонування системи NCTS

Україна продовжує застосовувати NCTS Фаза 5 та веде підготовку до запровадження NCTS Фаза 6, відповідно до вимог Конвенції про процедуру спільного транзиту.

У 2025 році успішно завершено майже 142 тисячі переміщень у межах процедури спільного транзиту. У понад 96 тисячах випадків Україна виступала митницею відправлення, а більш ніж у 45 тисячах випадків транзит завершувався на території України. Загалом з моменту приєднання України до Конвенції про процедуру спільного транзиту у жовтні 2022 року завершено майже 280 тисяч транзитних переміщень.

Посилення пост-митного контролю

Україна продовжує розвивати систему пост-митного контролю відповідно до рекомендацій міжнародних партнерів та вимог митного законодавства.

У 2025 році в межах системи управління ризиками для доперевірочного аналізу було відібрано 3308 митних декларацій, митне оформлення яких вже завершено. Порушення або невідповідності виявлено у 2593 випадках.

Такий підхід відповідає європейській моделі митного контролю, яка передбачає зміщення акценту з контролю на кордоні до аналізу ризиків і пост-аудиту.

Цифровізація митних процедур

У 2025 році реалізовано низку IT-рішень, спрямованих на подальше наближення національних систем до стандартів ЄС та підготовку до інформаційної взаємодії відповідно до EU Customs Data Model. У липні 2025 року Україна отримала від Генерального директорату з питань оподаткування та митного союзу (DG TAXUD) перелік IT-систем ЄС, які мають бути впроваджені країнами-кандидатами для вступу до Європейського Союзу, та вимог до них. З урахуванням цих рекомендацій підготовлено оновлений Стратегічний план цифрового розвитку митної служби. Досягнутий рівень виконання зобов'язань та послідовна гармонізація законодавства з правом ЄС створюють міцне підґрунтя для подальшої інтеграції України до єдиного митного простору Європейського Союзу.

Джерела

01 <https://jurliga.ligazakon.net/>

02 <https://bank.gov.ua/>

03 <https://customs.gov.ua/>

04 <https://dengi.ua/>

05 <https://www.pwc.com/ua/>

06 <https://tax.gov.ua/>

07 <https://news.dtkk.ua/>

08 <https://www.bbc.com/>

09 <https://minprom.ua/>

10 <https://minfin.com.ua/>

Done

**З повагою, ваш
надійний партнер**